

NABYCIE PRZEDSIĘBIORSTWA BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM ZAPISU WINDYKACYJNEGO

Aspekty materialno- i proceduralnoprawne

Paweł Blajer

MONOGRAFIE

NABYCIE PRZEDSIĘBIORSTWA BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM ZAPISU WINDYKACYJNEGO

Aspekty materialno- i proceduralnoprawne

Paweł Blajer

MONOGRAFIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 9 listopada 2016 r.

Recenzent

Dr hab. Małgorzata Manowska

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Ewa Fonkowicz

Opracowanie redakcyjne

Ewa Sadowska

Łamanie

JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN 978-83-8107-115-4

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Książkę pragnę dedykować
wujkowi Włodzimierzowi Sało

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Od autora	19
Wstęp	21
Rozdział I	
Przedsiębiorstwo w prawie cywilnym	
– kluczowe zagadnienia	41
1. Uwagi wprowadzające	41
2. Pojęcie przedsiębiorstwa – wprowadzenie i znaczenie	47
2.1. Zarys historyczny	47
2.2. Znaczenie pojęcia przedsiębiorstwa	55
2.2.1. Znaczenie podmiotowe przedsiębiorstwa	56
2.2.2. Znaczenie funkcjonalne przedsiębiorstwa	59
2.2.3. Znaczenie przedmiotowe przedsiębiorstwa	63
2.2.3.1. Podstawowe założenia	63
2.2.3.2. Warunek odróżnienia przedsiębiorstwa od osoby przedsiębiorcy	67
2.2.3.3. Cechy przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym	70
3. Istota przedsiębiorstwa	76
3.1. Czynniki organizacyjny jako istota przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowo-funkcyjnym	77
3.2. Istota przedsiębiorstwa w ujęciu ekonomicznym	86
3.3. Organizacja w przedsiębiorstwie	97

3.4. Znaczenie <i>know-how</i> w przedsiębiorstwie	103
3.4.1. Cechy i zakres <i>know-how</i>	104
3.4.2. <i>Know-how</i> jako składnik przedsiębiorstwa	109
3.4.3. <i>Know-how</i> jako wynik innowacji	111
4. Charakter prawny i prawo do przedsiębiorstwa	116
4.1. Charakter prawny przedsiębiorstwa	116
4.2. Charakter prawa do dysponowania przedsiębiorstwem	139
4.3. Prawo podmiotowe do przedsiębiorstwa i jego ochrona	144
5. Relacje prawne związane z przedsiębiorstwem	151
5.1. Przedsiębiorstwo a przedsiębiorca	151
5.2. Prowadzenie działalności gospodarczej a przedsiębiorstwo	154
5.3. Liczba przedsiębiorstw prowadzonych przez przedsiębiorcę	159
5.4. Przedsiębiorstwo a zorganizowana część przedsiębiorstwa	163
5.5. Relacje między składnikami przedsiębiorstwa	170
5.6. Czynne a nieczynne przedsiębiorstwo	174
6. Przedsiębiorstwo jako przedmiot czynności prawnej	177
6.1. Przedsiębiorstwo jako całość	178
6.2. Wybrane czynności prawne dotyczące przedsiębiorstwa	182
6.3. Rodzaj sukcesji w przypadku zbycia przedsiębiorstwa .	186
6.4. Przedsiębiorstwo jako przedmiot czynności <i>inter vivos</i> oraz <i>mortis causa</i>	191
6.5. Warunek tożsamości rodzajów działalności gospodarczej zbywcy i nabywcy przedsiębiorstwa	194
6.6. Rola koniecznych składników przedsiębiorstwa	197
6.7. Ustalenie składników przedsiębiorstwa	202
6.8. Przedsiębiorstwo jako przedmiot wielu czynności prawnych	205
6.9. Oznaczenie przedsiębiorstwa w czynności prawnej	207
7. Podsumowanie	212

Rozdział II

Przedsiębiorstwo jako przedmiot zapisu windykacyjnego	215
1. Uwagi wprowadzające	215
2. Funkcje prawa spadkowego a zapis windykacyjny dotyczący przedsiębiorstwa	221
3. Potrzeba i cel wprowadzenia zapisu windykacyjnego dotyczącego przedsiębiorstwa	226
4. Zakres zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa a jego składniki	236
5. Zorganizowana część przedsiębiorstwa jako przedmiot zapisu windykacyjnego	244
6. Zapis windykacyjny pod warunkiem, z zastrzeżeniem terminu i dodanym poleceniem	245
7. Przyszłe przedsiębiorstwo będące przedmiotem zapisu windykacyjnego	252
8. Przedsiębiorstwo objęte ustawową wspólnością majątkową małżeńską jako przedmiot zapisu windykacyjnego	257
9. Konstrukcja odpowiedzialności za długi spadkowe dotyczące przedsiębiorstwa	263
10. Podsumowanie	270

Rozdział III

Postępowanie o stwierdzenie nabycia przedsiębiorstwa będącego przedmiotem zapisu windykacyjnego	272
1. Uwagi wprowadzające	272
2. Umiejscowienie czynności związanych ze stwierdzeniem nabycia przedsiębiorstwa w postępowaniu nieprocesowym .	278
3. Skutki prawne nabycia przedsiębiorstwa przez zapisobiercę windykacyjnego	287
4. Zdarzenia związane ze stwierdzeniem nabycia przedsiębiorstwa mające wpływ na skuteczność jego nabycia	295
5. Ograniczenia w postępowaniu notarialnym związanym ze stwierdzeniem nabycia przedsiębiorstwa	313
6. Główne elementy postępowania przed sądem dotyczące stwierdzenia nabycia przedsiębiorstwa	326

6.1. Legitymacja do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego	327
6.2. Podstawowe obowiązki sądu związane ze stwierdzeniem nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego	335
6.2.1. Przyjęcie lub odrzucenie spadku a przedmiot zapisu windykacyjnego	336
6.2.2. Ogłoszenie oraz ważność testamentu i zapisu windykacyjnego	340
6.2.3. Ustalenie zapisobiercy windykacyjnego i przedmiotu zapisu windykacyjnego	343
6.2.4. Udział zapisobiercy windykacyjnego w rozprawie	345
6.2.5. Badanie skuteczności zapisu windykacyjnego	348
6.3. Zasady orzekania w postępowaniu obejmującym stwierdzenie nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego	351
6.4. Ograniczenia w postępowaniu dowodowym związane z zapisem windykacyjnym dotyczącym przedsiębiorstwa	364
6.4.1. Różnica w postępowaniu dowodowym w przypadku spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	367
6.4.2. Zgodność oświadczeń uczestników postępowania dotyczących przedsiębiorstwa	373
6.4.3. Brak możliwości wykorzystania zapewnienia spadkowego	375
6.4.4. Ograniczenie w wykorzystaniu danych z CEIDG dotyczących spadkodawcy	376
6.4.5. Sporządzenie spisu inwentarza obejmującego składniki przedsiębiorstwa	378
6.4.6. Dopuszczalność dowodu z opinii biegłego z urzędu	381
6.5. Podstawowe warunki stwierdzenia nabycia przedsiębiorstwa będącego przedmiotem zapisu windykacyjnego	383
6.6. Postanowienie częściowe stwierdzające nabycie przedsiębiorstwa	391

6.7. Ustanowienie więcej niż jednego zapisu windykacyjnego a stwierdzenie nabycia przedsiębiorstwa	395
6.8. Postępowanie w przypadku zapisów windykacyjnych wyczerpujących prawie cały spadek	398
6.9. Oznaczenie zapisobiercy windykacyjnego i przedsiębiorstwa w stwierdzeniu nabycia zapisu windykacyjnego	402
7. Rola dokumentacji w przedsiębiorstwie w stwierdzeniu nabycia zapisu windykacyjnego	407
7.1. Dokumentacja oparta na przepisach ustawy o rachunkowości	408
7.2. Dokumentacja oparta na przepisach podatkowych	410
8. Podsumowanie	416

Rozdział IV

Praktyka notarialna dotycząca zapisu windykacyjnego

– badanie ankietowe wśród notariuszy	422
1. Uwagi wprowadzające	422
2. Opis koncepcji badania i jego cel	425
3. Sposób i czas przeprowadzenia badania	427
4. Kwestie szczegółowe będące przedmiotem badania	429
5. Podmioty biorące udział w badaniu i uzyskane dane	433
6. Wyniki ilościowe badania dotyczącego testamentów notarialnych zawierających zapis windykacyjny przedsiębiorstwa	440
7. Wyniki ilościowe badania dotyczącego aktów poświadczenia dziedziczenia stwierdzających nabycie przedsiębiorstwa	448
8. Wyniki jakościowe badania dotyczącego zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa	454
8.1. Oznaczenie przedsiębiorstwa będącego przedmiotem zapisu windykacyjnego w testamencie notarialnym i akcie poświadczenia dziedziczenia	454
8.2. Sposoby weryfikacji przynależności przedsiębiorstwa do majątku spadkodawcy w chwili otwarcia spadku	461
9. Wyniki jakościowe badania dotyczącego stwierdzenia nabycia rzeczy oznaczonej co do tożsamości	469

10. Wyniki badań dotyczące wykonywania przez notariuszy obowiązków informacyjnych dotyczących dziedziczenia przedsiębiorstwa oraz potrzebnych zmian w prawie spadkowym	475
11. Podsumowanie	484

Rozdział V

Praktyka kontraktowa dotycząca zapisu windykacyjnego

– badanie <i>case study</i>	488
1. Uwagi wprowadzające	488
2. Opis koncepcji badania i jego cel	490
3. Sposób przeprowadzenia badania	492
4. Opis przypadku będącego przedmiotem badania	494
5. Podmioty biorące udział w badaniu i uzyskane dane	495
6. Wyniki badania dotyczące kierunku działań związanych z dziedziczeniem przedsiębiorstwa	496
7. Umieszczenie zapisu windykacyjnego w rekomendacjach dotyczących dziedziczenia przedsiębiorstwa	506
8. Podsumowanie	508

Rozdział VI

Dodatkowe czynności związane z nabyciem przedsiębiorstwa i ryzyko kontynuacji działalności gospodarczej po śmierci spadkodawcy

spadkodawcy	510
1. Uwagi wprowadzające	510
2. Specyfika ryzyka związanego ze śmiercią przedsiębiorcy	514
3. Otoczenie przedsiębiorstwa a śmierć przedsiębiorcy- -spadkodawcy	521
4. Czas trwania czynności związanych z nabyciem przedsiębiorstwa	523
5. Dodatkowe czynności związane z kontynuowaniem działalności gospodarczej spadkodawcy	526
5.1. Zgłoszenie podjęcia działalności gospodarczej przez zapisobiercę windykacyjnego	529
5.2. Przejęcie zobowiązań związanych z działalnością gospodarczą spadkodawcy	531

5.3. Dalsze wykorzystywanie nieruchomości w działalności gospodarczej zapisobiercy windykacyjnego	534
5.4. Kontynuowanie działalności gospodarczej przez zapisobiercę windykacyjnego na gruncie prawa podatkowego	536
5.5. Uregulowanie spraw pracowniczych przez zapisobiercę windykacyjnego	543
5.6. Uzyskanie koncesji, licencji i zezwoleń potrzebnych do prowadzenia działalności gospodarczej	551
6. Podsumowanie	554
Zakończenie	557
Bibliografia	571
Orzecznictwo	593
Inne źródła	601

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. – Kodeks handlowy (Dz. U. Nr 57, poz. 502 z późn. zm.) (nie obowiązuje)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1666)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1578 z późn. zm.)
- ord. pod. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
- pr. not. – ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1796)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- u.p.s.d. – ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 205 z późn. zm.)
- u.p.t.u. – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)

- u.r. – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1047)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.)
- u.s.u.s. – ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.)
- u.z.p.d.f. – ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930 z późn. zm.)

Organy promulgacyjne

- Dz. U. – Dziennik Ustaw

Wydawnictwa i bazy z orzecnictwem

- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
- LEX – system informacji prawnej Wolters Kluwer Polska
- OG – Orzecznictwo Gospodarcze
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNC-ZD – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna. Zbiór dodatkowy
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSPiKA – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych

Organy orzekające i instytucje

- KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- SA – Sąd Apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- SW – Sąd Wojewódzki
- WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

Czasopisma

Annales UMCS	– Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
FP	– Forum Prawnicze
KPP	– Kwartalnik Prawa Prywatnego
ŁBN	– Łódzki Biuletyn Notarialny
M. Podat.	– Monitor Podatkowy
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
M. Pr. Prac.	– Monitor Prawa Pracy
NP	– Nowe Prawo
NPN	– Nowy Przegląd Notarialny
Pal.	– Palestra
PiP	– Państwo i Prawo
PiZ	– Przedsiębiorczość i Zarządzanie
PiZS	– Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
Pr. Sp.	– Prawo Spółek
PS	– Przegląd Sądowy
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Rej.	– Rejent
SC	– Studia Cywilistyczne
Sł. Prac.	– Służba Pracownicza
SP	– Studia Prawnicze
ZPBAS	– Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych

Inne skróty

CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
PKWiU	– Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług

OD AUTORA

Temat książki ma ciekawy początek. Inspiracją do jego podjęcia była krótka i enigmatyczna wiadomość, którą otrzymałem kilka lat temu od widza podczas prowadzenia jednego z programów skierowanych do przedsiębiorców („Blajer mówi: Biznes” w TVN CNBC). Widz, którego nazwiska nie znam, poprosił o odpowiedź związaną z czynnościami, jakie musi podjąć, aby córka po jego śmierci mogła dalej prowadzić kwiaciarnię. Skłoniło mnie to do wielu refleksji i przemyśleń. Naturalnie przygotowany został program na ten temat, ale na tym moje zainteresowanie tematem się nie skończyło. I pewnie długo nie skończy.

Nasz kraj jest w szczególnym momencie, jeśli chodzi o zmianę pokoleniową w polskich firmach. Mam nadzieję, że książka będzie przydatna dla wszystkich osób, którym zależy na tym, aby nasze przedsiębiorstwa nie musiały kończyć działalności po śmierci właściciela. To byłaby katastrofa nie tylko dla naszej gospodarki, lecz także dla całego społeczeństwa.

dr Paweł Blajer

WSTĘP

1. Tematyka i tło pracy

Praca dotyczy zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa, jednego z dopuszczalnych przedmiotów nowego rodzaju rozrządzenia testamentowego, którego skutkiem jest nabycie przez wskazaną przez spadkodawcę osobę (zapisobiercę windykacyjnego) przedsiębiorstwa już z chwilą otwarcia spadku (bez konieczności przeprowadzenia działu spadku).

W ludzką naturę wpisane są dywagacje na temat tego, co dzieje się po śmierci, i to naprzeciw takim rozmyśleniom wychodzą wszelakie religie czy filozofie. Ludzkość od zarania dziejów mierzyła się z tym jakże trudnym tematem, budzącym ogromny strach i niepewność, a ujęcie go w ramy wiary czy też innej teorii pozwala choć trochę zmniejszyć negatywne emocje, a często nawet wyzwolić siłę, która potrafi pokonać lęk przed śmiercią. Niemniej śmierć zawsze będzie częścią życia każdego człowieka – jest bowiem zdarzeniem pewnym, niezależnie od funkcji i statusu majątkowego. Śmierć, zwłaszcza najbliższych, narusza dotychczasową równowagę życia, a najczęściej też otwiera okno nie tylko na przeżywanie straty bliskiej osoby, ale i na niepewność co do przyszłości. Konsekwencje śmierci osoby najbliższej są tym większe, im szerszy był udział zmarłego w organizacji życia innych osób¹. Z badań wynika, że śmierć, mimo iż jest zdarzeniem pewnym, naturalnym, dotyczącym każdego człowieka, jest zawsze zaskoczeniem.

¹ Por. M. Ogryzko-Wiewiórowska, *Rodzina w obliczu śmierci. Studium socjologiczne*, Lublin 1992, s. 253.

Rodzi to potrzebę nie tylko zmierzenia się z emocjami towarzyszącymi takiej sytuacji, ale także przygotowania się na nią, podobnie jak np. do małżeństwa czy zaplanowania kariery zawodowej². A. Ostrowska zauważa, że niezależnie od kultury, stosunku do umierającego, rytuałów związanych ze śmiercią czy wiary w trwałość życia śmierć jest zawsze kryzysem w życiu człowieka. Poszczególne społeczeństwa i kultury wypracowały różne formy, aby ten kryzys został zneutralizowany³. Stosunek do śmierci może być mieszanką często sprzecznych ze sobą trzech podejść: altruistycznego, instrumentalnego i utylitarne⁴.

Ze śmiercią człowieka związane jest zagadnienie przekazania szeroko rozumianego dorobku osobom nadal żyjącym. Proces ten może dotyczyć składników majątku, ale także pewnych wartości i zasad. Pewne idee, wyznawane przez daną osobę za życia, nie muszą umrzeć wraz z nią, a mogą stać się elementem życia kolejnych pokoleń, czy wręcz częścią pewnej kultury.

Przedsiębiorstwo jest specyficznym elementem majątku spadkodawcy pod kilkoma względami. Nie są to tylko składniki materialne i niematerialne, ale przede wszystkim baza do określonej aktywności gospodarczej. Przekazanie przedsiębiorstwa jest czymś więcej niż np. rozrządzenie testamentowe związane z określoną nieruchomością, dziełem sztuki czy gotówką. Występuje tutaj powiązanie z nabyciem przez następcę lub następców prawnych określonej wartości majątkowej, ale także określonego schematu działania, który oczywiście może być modyfikowany, ale nie może być całkowicie pominięty.

Śmierć przedsiębiorcy, zwłaszcza ta niespodziewana, może przynieść negatywne skutki dla przedsiębiorstwa, jeśli za życia jego dysponent nie dokonał czynności mających na celu sprawne przejęcie go przez następcę lub następców prawnych. Zarządzanie przedsię-

² *Ibidem*, s. 258.

³ Por. A. Ostrowska, *Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa*, Warszawa 2005, s. 37.

⁴ Por. *ibidem*, s. 248.

biorstwem, nawet tym najmniejszym, związane jest z wykonywaniem określonych zadań, chociażby nadzorczych, przez samego przedsiębiorcę. O ile można wyobrazić sobie, że bieżąca (operacyjna) działalność przedsiębiorstwa może być realizowana jeszcze przez jakiś czas bez obecności osoby lub osób nadzorujących, o tyle nie jest bez nich możliwe budowanie i wdrażanie nowych rynkowych strategii. Tymczasem współczesne uwarunkowania rynkowe (szybko zmieniające się warunki gospodarcze, duża liczba konkurujących podmiotów, działalność na wielu rynkach, ryzyka i zagrożenia o charakterze globalnym) zmuszają do ciągłej modyfikacji modelu prowadzonej działalności gospodarczej. Skrajnie trudna może być sytuacja, gdy niespodziewana śmierć dotyczy osoby, na której osobistej marce zbudowana jest pozycja rynkowa przedsiębiorstwa, lub gdy nastąpiła ona w okresie prowadzenia poważnych negocjacji związanych z rozwojem przedsiębiorstwa.

Zaryzykować można także stwierdzenie, że w pewnym sensie śmierć przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą ma bardziej rozległe skutki niż osoby fizycznej, która nie realizowała żadnej aktywności gospodarczej na własny rachunek. W pierwszym przypadku skutki śmierci ujawniają się tylko wśród osób najbliższych. Naturalnym elementem czyjegoś odejścia są smutek, cierpienie i żałoba oraz sprawy majątkowe. Natomiast w przypadku śmierci przedsiębiorcy skutki mogą być długookresowe nie tylko dla rodziny, ale również innych osób i podmiotów związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa w skali lokalnej, ogólnopolskiej lub nawet globalnej.

2. Uzasadnienie wyboru tematu

Wybór tematu jest następstwem obserwacji dwóch zjawisk. Po pierwsze, zapis windykacyjny uznać trzeba za nową instytucję w prawie spadkowym⁵ i, mimo że spotyka się z coraz większym zainteresowaniem

⁵ P. Księżak, opisując wprowadzenie zapisu windykacyjnego do polskiego prawa, używa nawet określenia „prawdziwa rewolucja w prawie spadkowym”. Por. P. Księżak, *Odpowiedzialność za zapisobierców windykacyjnych za zachówek*, Rej. 2012, nr 1, s. 35.

Paweł Blajer – doktor nauk prawnych, ekonomista; wykładowca Uczelni Łazarskiego w Warszawie; dziennikarz, autor programów telewizyjnych dla przedsiębiorców; stały mediator przy Sądzie Okręgowym w Warszawie; zajmuje się strategiami dla firm opierającymi się na rozwiązaniach ekonomicznych i prawnych.

Stwierdzenie nabycia przedsiębiorstwa będącego przedmiotem zapisu windykacyjnego może stwarzać trudności w praktyce, dlatego w monografii szeroko omówiono materialne i procesowe uwarunkowania z tym związane. Opracowano przy tym nowe podejście teoretyczne zarówno do samej istoty przedsiębiorstwa, jak i do kwestii konkretnych czynności, które powinny zostać podjęte, jeśli jest ono przedmiotem zapisu windykacyjnego.

W publikacji odpowiedziano na kilka istotnych pytań związanych z praktycznymi aspektami procesu stwierdzenia nabycia przedsiębiorstwa, m.in.:

- jaki powinien być zakres zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa,
- czy dopuszczalny jest zapis windykacyjny dotyczący zorganizowanej części przedsiębiorstwa,
- jak na podstawie konkretnych elementów stanu faktycznego ustalić skuteczność zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa,
- jak ocenić skuteczność zapisu windykacyjnego przedsiębiorstwa, jeśli przedmiotem innego zapisu windykacyjnego jest składnik przedsiębiorstwa,
- jakie są ograniczenia w bazowaniu na oświadczeniach uczestników notarialnego i sądowego postępowania dotyczących stwierdzenia nabycia przedsiębiorstwa,
- jakie inne czynności powinni podjąć nabywcy przedsiębiorstwa, aby kontynuować działalność gospodarczą spadkodawcy.

Książka jest przeznaczona dla prawników praktyków – notariuszy, adwokatów i radców prawnych, sędziów oraz komorników, a także przedsiębiorców. Zainteresuje też pracowników naukowych i studentów.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8107-115-4

